

Η Φ Υ Σ Ι Σ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

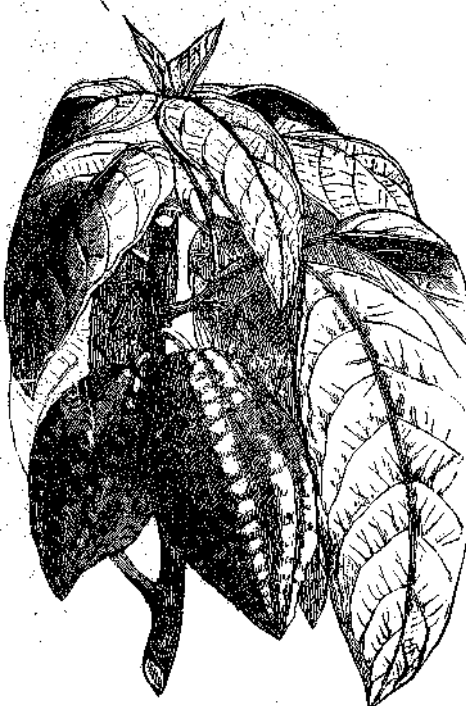
ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ—ΘΕΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ—ΚΑΛΩΤΕΧΝΙΑ

ΣΥΝΑΡΜΟΗ ΕΤΗΣΙΑ Εσωτερικού φρ. 12.—'Εξωτερικού φρ. 15.	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ	ΓΡΑΦΕΙΑ 'Οδός Μαυρομυιάλη αρ. 16ά. 'Εναντι Χρήσιμου
ΕΤΟΣ Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'	ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗΣ 10 ΔΕΚΑΒΡΙΟΥ 1900	ΑΡΙΘ. 31—32

ΚΑΚΑΟΝ—ΤΣΟΚΟΛΑΤΑ

Τὸ φυτόν, ἐξ οὗ φέρεται τὸ κακάον, ἀνέβη αὐτομάτως ἐν τῇ Μεξικῇ καὶ εἰς τὰς παρακείμενὰς τροπικὰς χώρας τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ δένδρον τοῦ κακάου ὑπάγεται, κατὰ τὸν Jusseu, εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Μυλαχοιδῶν, εἶναι φυλλο-

Κλάδος κακάου.

δόλον, ὕψους 1—2 μέτρων, ἔχον τὸ σχῆμα τῆς κερασίας, ὀδοντος τοῦ μὲν ξύλου εἶναι ἐλαφρῶν, πορώδεις καὶ μαλακῶν, χρησιμῆν ἀποκλιστικῶς, ὡς ἐκ τούτου μόνον ὡς καυσίμος ὕλη, τὰ φύλλα δὲ ἄπλα καὶ ἀκέραια, μήκους 25—30 ἑκατοστομέτρων, πλάτους 10, προσκρῶμενα εἰς τοὺς κλάδους διὰ πλατείων μίσχων, λεῖα, λοχχοειδῆ, νευρώδη καὶ χρωματὰς ὤχροπρασίνου.

Ἀνθίζει ἀπὸ τοῦ τρίτου ἔτους τῆς ἡλικίας του καὶ καρπορεῖ 25—30 ἔτη, τὰ δὲ ροδόχροα αὐτοῦ ἀνθή εἶναι

μικρὰ καὶ ἄοσμα. Ὁ κάλυξ συνίσταται ἐκ πέντε λοχχοειδῶν φυλλαδίων, ἡ δὲ στέφανος ἐκ πέντε ὀδοντωτῶν πετάλων, ὑπεριέχουσα πέντε ἀνδρῶστήμονας. Τὸ χρῶμα τοῦ ἄνθους, τοῦ κορυοῦ καὶ τῶν μεγαλειτέρων κλάδων εἶναι ὤχροκόκκινον. Κιτρινωπὸς δὲ γίνεται ὁ κερπὸς μετὰ τὴν ὠρίμασιν, ὁμοιάζων πρὸς σικίας. Ἡ δὲ ἔσθλην ὠσθημὴ τὸ κυρίως κακάον, διαιρεῖται εἰς πέντε μεμβρανώδεις λοβούς, πλήρεις ἐξ 25—40 ὠσιδῶν κόκκων. Περιβάλλοντα δὲ ἐστὶ πολτώδους ὑπογλύκου οὐσίας, ἣν ἠδονικώτατα ραφῶσιν οἱ ἰθαγενεῖς καὶ μαῖραι τῆς Ἀμερικῆς, ἐξ ἧς καὶ τι πικρῶ-τῶδες παρασκευάζουσι ποτόν.

Συλλέγεται ὁ κερπὸς καθ' ἕναν τὸ ἔτος, ἰδίᾳ ὅμως τὸν Ἰούνιον, δύο δὲ συλλογαὶ λαμβάνονται χώραν, εἰδικῶς κατὰ τὰ Χριστιανίσιμα καὶ τὸν ἅγιον Ἰωάννην. Ὁ καρπὸς εὐλόγως ἀποξηραίνεται ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας εἰς ἀποστειγάζματα, μετ' οὗ συντρίβονται τὸν φλοιὸν αὐτοῦ, ἐκβάλλουσι τὰ ἀμύγδαλα καὶ τὰ θέτουσιν εἰς ἀποθήκην, τὴν ἄλλως καθαρτήριον λεγομένην, ἐν ἣ τὰ ἀμύγδαλα καθαρίζονται ἀπὸ τῆς γλοιώδους οὐσίας. Ψαριζόμενα τίθενται εἰς ἀποθήκας ἢ ὑπὸ γῆν, διὰ τὴν ἀνδρώσασιν, τοῦθ' ἔπειτα ἐναεθῶσιν ἐκ τοῦ βαθυτέρου καθιστάμενος χρωματός τοῦ ἀμυγδαλοῦ τότε δὲ ἐπαναρχίζουσι τὴν ἀποξηρανσιν, ἥς πέρασθῆναι, παραδίδουσι τὸ κακάον εἰς τὸ ἔμποριον.

Τὸ φυτόν τοῦ κακάου ὑπὸ τοῦ Αἰνσίου ἀνάγεται εἰς τὴν 17ην κλάσιν τῆς δεκανδρῆς πολυαδελφίας. Ἐν τῇ ἐπιστημῇ ὀνομάζεται Theobroma cacao, ἕλληνδ' ἔστι τροφή. Διὰ τὴν ἀναπτυχθῆ ὅμως καὶ καρποφορήσῃ ἀπαιτεῖται κλίμα θερμώτατον καὶ ὑγρότατον. Αὐτοφυεῖ ὕψιζεν ἐν τῇ Μεξικῇ ἔθῃ ὁ Ἰσπανὸς στρατηγὸς Κορτεζ εἰσελάσας ἐν ἔτει 1518 εὐρε τὸν Αὐτοκράτορα τῆς χώρας Μοντεζούμαν πίνοντα ἐπὶ χρυσῷ κυπέλλῳ τσοκολάταν ἠρωματισμένην διὰ βανίλλης. Ἐκ τοῦ Μεξικῶ μετεφοτεῖται εἰς τὰς ἰσπανικὰς κτήσεις, εἰς τὰς Ἀντίλλας, εἰς τὰς Φιλιππίνικὰς νήσους καὶ εἰς τὴν Βουρβῶνα, σήμερον δὲ καλλιεργεῖται εἰς πλεῖστα μέρη τῆς τροπικῆς Ἀμερικῆς καὶ εἰς τὰ θερμώτερα διαμεγμενὰ τῆς Ἀσίας.

Ἡ δὲ τσοκολάτα εἶναι σπόρι τοῦ Κακάου, περρωμένοι, ἀποφλοιωμένοι, λατοτριμένοι, ἀναμειγμένοι καὶ ἐκωμμένοι μετὰ σακχάρου. Τὸ καταλλήλως σφυγθὴν κακάον δι' εἰδικῶν μηχανημάτων ἀποχωρίζεται τῶν περιθλημάτων αὐτοῦ καὶ τῶν φύτρων του (ἰμβρίων), ἀποξηραίνόμενον δὲ τελείως διὰ τῆς ἀλέσεως τῶν γυμνῶν κατυλιθῶνων τῶν σφυγθέντων σπόρων ἐν εἰδικῷ μύλῳ, τῆς ζυμώσεως ἐν ἰδιαίτεροις μηχανήμασι χειρονικῶν ἢ ἀτμοκίνητων, προστιθεμένου καὶ ὠρισταίου μέρους σακχάρου ἢ ὀρωμάτου βανίλλης, παρασκευάζεται ἡ τσοκολάτα, ἥτις ὡς ἐκ τῆς συνθέσεώς της εἶναι ἐκ τῶν θρεπτικῶν τροφῶν, διότι καὶ πλαστικὰς οὐσίας περιέχει καὶ διὰ τὴν ἀναπνοὴν καὶ κῆσιν ἐν τῇ ὀργανισμῷ χρησιμεύουσα, διὰ τοῦ ἐξαγομένου ἐκ τοῦ κακάου βουτύρου—ἔπειτα ὁ Lanarch ὁμολογεῖ, οὐ μόνον ὡς ἀρίστην ἀλοισθὴν διὰ φαρμακευτικὰς καὶ ἰατρικὰς χρήσεις, ἀλλὰ καὶ

απαραίτητον διά τήν ευκαμψίαν τών μελών του σώματος και αντιβραστικόν κατά τών ρευματισμών—της προσθήκης της σακχάρως και τών αρωματικών ουσιών, δι' ὧν καθίσταται ὑπερπυκνός, καιτός τοσαύτας ἐνέχουσα λιπαράς και θρεπτικὰς ούσιαις.

Τωνωτική και θρεπτικωτάτη τροφή ή τσοκολάτα, δίδεται εἰς τοὺς ἐξηγητλήσιμους και μάλιστα ἐκ τών καταγρήσιων, εἰς ἀναρρωσίοντας, εἰς ἀπολιεσάντας μεγάλην ποσότητα αἵματος, εἰς ἀδύνατους και λεπτοφύεις γυναίκας, εἰς γέροντας και ἐν γένει τοὺς καχεκτικούς, τοὺς ὑπόιους ὀφελαι περισσότερον ἢ ὁ σίδηρος, ή κίνα, τὸ ἔλαιον τοῦ ὀνίσκου και τὰ ἄλλα ὑπὸ τῆς ἱατρικῆς διατασσόμενα τονωτικά (Oesterlen).

Ὁ Λουδοβίκος ΙΓ' τῆς Γαλλίας κατά τοὺς γάμους του μετὰ τῆς Ἀδελφίδος προσέφερεν εἰς τοὺς μεγιστᾶνας και τοὺς ἐν τέλει τσοκολάταν, ὡς μόνον πολυτιμον πρόγευμα. Τὴν τσοκολάταν ὁ Φερδινάνδος Διονύσιος ἀνομάζει ἀμρόσιον, ἢ ἐκ τοῦ Ὀλύμπου τοῦ Μελίκου ἠρπάσμεν. Ὁ δὲ μέγας Richelieu κατά τὸν Molechott ἀνεκτίσασα κατά τὰ τελευταία ἐτῆ τῆς ζωῆς του, τὴν ὑγίειαν και εὐρωστίαν διὰ τῆς τσοκολάτας, τὴν ὁποίαν, ὡς παρατείνασαν τὴν ζωὴν του, ὁ Βασιλεὺς ἀνομάζει ἀγάλα τών γερόντων». Ὁ Μεταστάσιος δι' ἰδιαίτηρας φήδης ἐξαιρεῖ τὰ πλειονικτήματα τῆς τσοκολάτας, ἢ ἐ Βριλάτος ἀνομολογεῖ ὑπερτίραν ὄλων τών προείντων και πάσης τροφῆς διαρρηθίσης ὑπὸ τοῦ Δημοουργοῦ εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἀλλὰ και οἱ νεώτεροι ἐφευρίτται τοῦ «φαινεδοσκόπιου» Γάλλο ἱατροῦ Blanc και Bari διὰ τῆς νεωτάτης ἐφευρίσεως τών τσοκολάταν ἀνεγνώρισαν ὡς πρωτίστην και ἀρίστην τών ἰδωδίων πάντων τροφῆν.

Εἰς τὸ ἐμπόριον ἀπαντᾶται κόνις τσοκολάτας και κόνις κακάου, τών κόνιων δὲ τούτων γίνεται χρῆσις πρὸς εὐχεριότεραν παρασκευὴν τοῦ ποτοῦ τσοκολάτας. Ἀλλὰ προτιμῶνται αἱ πλάκας, ὡς διασώζουσαι ἐπὶ μακρότερον χρόνον τὸ ἄρωμα, αἵτινες δὲ δευτ. πρόκειται ν' ἀποσταλλῶσι εἰς μεγάλας ἀποστάσεις ἢ νὰ διατηρηθῶσι ἐπὶ πολλὸν χρόνον, περιβάλλονται διὰ φύλλον κασιτέρου.

Ἡ ποιότης τῆς τσοκολάτας ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ποιότητος

ἦνε γνησία ἢ νεοθευμένη, διότι τὰ ἄλλα πρὸς τοῦτο ὑπὸ ἐνίων λαμβανόμενα γινώριματα και συστατικά παραλάσσουσι κατά τόπον και χρόνον.

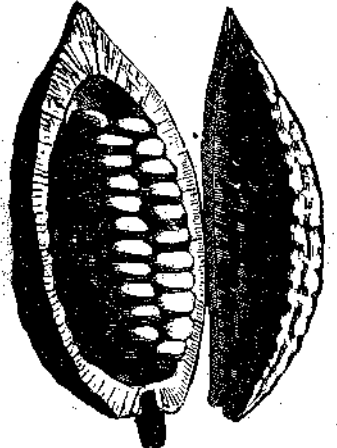
Ὁ ποιὸν χρῆσιν τῆς τσοκολάτας, δέον νὰ παρατηρῆ ἐν τὸν ὀφελῇ βραλομένη δι' ὕδατος ἢ γάλακτος, διότι ἡ χρῆσις τοῦ τελευταίου διὰ τινος εἶνε δυσπεπτός (Lenny). Παρὰ

A. Γ. Παυλίδης (Βιομηχανός)

τοῖς Γάλλοις ἡ τσοκολάτα πίνεται βραλομένη μετ' ὕδατος, γάλακτος και ὀλίγου ἀρώματος τὴν πρωίαν, διότι κατά ταύτην ὁ στόμαχος ἀτονῶν ἐκ τῆς ὡς ἐκ τοῦ ὕπνου καθρότητος ἢ κεκμηκῶς ἐκ τῆς δυσπεψίας τῆς προτεραιᾶς, δέεται ἀπαλάης, ἰλαφρῆς και ρωστικῆς τροφῆς, ὅπερ ἐπιτυγχάνεται μόνον διὰ τῆς τσοκολάτας.

Ἡ χρῆσις τῆς τσοκολάτας ἐγενικεύθη ἐν Ἑυρώπῃ, ἀπὸ ἀναγνωρισεθίσκος τῆς μεγάλης αὐτῆς ὀφελιμότητος ἐν τῇ Ἀνατολῇ δι' ἐκθύμιος ὑπὲρ τῆς διαδόσεως και εὐδοκμησεως αὐτῆς ἠγωνισθῆ ἐπὶ σειράν δεκαετηρίδων τὸ ἦδη δυτικῶς τελειώτατον, μέγα και ἀποκομίζον ἐργαστάσιον Παυλίδου, τοῦ ὁποίου ἡ σοκολάτα ἐκτὸς τοῦ εἶναι τελεία, πλεονεκτεῖ πολλὸν ἑυρωπαϊκῶν, ὡς ἡμερικέουσα, ὄλων τῶ φυσικῶν πάχος τοῦ κακάου. Ἡ μακροχρόνιος πείρα, οἱ ἀκαταπύνητοι πρὸς τελειοποίησιν τῆς φιλανθρώπου ταύτης βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως μόχθοι, ἡ ὑπόληψις, ἢ τὰ πλειστάκις εἰς τε τὰς τοπικάς και τὰς διεθνεῖς Ἐκθίσους, ὡς ἤριστα βραβευθέντα και παρασημοφορηθέντα προϊόντα τοῦ ἱρροσταίου Παυλίδου ἀπεκομίσαντο, ταῦτα πάντα, τιμῶντα τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα, καθιστῶσιν ἕξιν ἰθνηκῆς εὐγνωμοσύνης τὸν πρῶτον ἐν τῇ Ἀνατολῇ μεταλαμπαδεύσαντα τὰς περὶ τὴν τσοκολάταν τελειοποιήσεις, κ. Παυλίδην.

Καρπὸς και σπέρροι κακάου

τοῦ κακάου, ἀρίστη δὲ ποιότητος εἶνε τὸ λεγόμενον κακάον Πορτοκαμπελῶ Τρινιδάδος και κακάον δέχρονος τῆς Κολομβίας, ἀνακαλυφθέν ὑπὸ τοῦ Χουμπόλδου και τοῦ Βοκλάνδου. Διὰ ν' ἀποδῆ καλῆ ἢ κακῆ ἡ τσοκολάτα συντείνουσι ἡ ἀμφοσφαιρα, ἡ ὄσσις, ἡ κατιργασία, ἡ ἐπιτηδεύσις τοῦ τυκμοῦ τεχνήτου, διὰ τῆς γέουσεως δὲ καθίσταται ὄθλον ἐν

χρῆσιν ἐκ τών ἀναγκῶν τῆς κοινωνίας. Ὅσον πλείονας και μείζονας ἀνάγκας ἔχει ἡ κοινωνία, τόσον και ἡ δημοσία ὑγεία εἶναι ἀναγκαϊότερα.

Οἱ διάγοντες βίον κοινωνικῶν και (ζῶντες μεμονωμένοι, οὐδενὸς τών βιωτικῶν ἀναγκῶν χρεῖαν ἔχουσι) ἀλλὰ, οἱ ποιμενικῶν βίον ἔχοντες, ἀναγκάζονται νὰ συνδρῶνται πολλοί, ὅπως ἀντικρούωσιν ἐπιδρομῆς ἀνθρώπων και θηρίων, και ἰδοὺ ἡ πρώτη ἀρχὴ τῆς κοινωνίας: οὗτοι κατόπιν εὐρον τὴν γεωργίαν, ἥτις ἀπαιτεῖ μείζονα προσωπικὴν ἀσφάλειαν, κτηνίαν και τάξιν, πλείονα μέγα πρὸς γεωργικά ἐργα και πλείονας ἄλλας ἀνάγκας ἔχει και ἰδοὺ πλεόν ἡ κοινωνία μεμορφωμένη και ἀγούσα τὸν πολιτισμόν.

Καθ' ὅσον δὲ αἱ κοινωνικαὶ ἀνάγκαι τοῦ ἀνθρώπου αὐξάνονται, και τὰ διάφορα συμπέροντα συμπλέκονται, ἡ βιομηχανία βελτιούται, ἡ κοινωνικὴ ἱεραρχία ἐνισχύεται, αἱ πόλεις προσδεύουσι, τακτοποιούνται, εὐπρεπίζονται και ἐξασφαλίζονται. Οἱ ἀποτελοῦντες τὴν κοινωνίαν ταύτην ἀνθρώποι ὑποτάσσονται εἰς μίαν πολιτικὴν δύναμιν. Ὁ δὲ μεταξὺ τών ἀνδρῶν τῆς ἠθικῆς διαμορφώσεως ζωογονεῖται διὰ τῆς θρησκείας, ἥτις ἐνισχύει τὸ αἶσθημα τῆς ἀγάπης και τῆς ἀμοιβαίας συνδρομῆς. Οὕτω διὰ τοῦ χρόνου προσδεύουσι αἱ κοινωνίαι, ἐπικτητούσιν τὰ μέσα τῆς εὐδαιμονίας τῆς εὐχόας και τῆς εὐτυχίας. Ἀλλ' ἀδύλον, ἂν ἠθῶναισιν ἡ ἀποκῶσι πραγματικῶς τὸν σκοπὸν τούτων, τοῦ ὁποίου ὁ ὄρωμος εἰσέτι δὲν ἐγνώσθη ἀκριβῶς και διότι δὲν ὀρίσθη σαφῶς τὸ εἶσι εὐδαιμονία.

Μόνον τοιαύτη δύναμις νὰ θεωρηθῆ ὑπάρχουσα, ὅταν ἡ κοινωνία εἶναι διαμορφωμένη ἐν ἠθικῇ και ἀρετῇ, κατά τὸ πλείστον μέρος. Τὰ πλοῦτη διακεχυμένα εἰς ὄλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας δὲν φέρουσιν εὐδαιμονίαν· διότι ἐπαυξάνουσι τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ, ἡ δὲ ἐπαυξήσις τών ἀναγκῶν ἐπιφέρει τὴν ἠθικὴν διαφθοράν· ὅσον ὀλιγοτέρας ἀνάγκας ἔχει ὁ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀνθρώπος, τόσον εὐδαιμονέστερος και εὐτυχέστερος και μᾶλλον ἐλευθεροβήρων καθίσταται.

Ἡ πρόδοσις τοῦ πολιτισμοῦ ἐπιφέρει τὴν μέριμναν περὶ τῆς δημοσίας ὑγείας· διότι ἐνευ ὑγείας οὐδὲν χρῆσιμον, οὐδὲν τερπνὸν ὑπάρχει. Ἐντέθεν παράγεται ἡ δημοσία ὑγίεινῆ, ἥτις ὄθλον ἐστίν, εἶναι ἡ πρώτη βᾶσις τῆς πολιτικῆς προόδου, και ἐλευθερίας και τῶ σημαντικῶν στοιχείων πάσης κοινωνίας. Βᾶσις δὲ τῆς δημοσίας ὑγείεινῆς εἶναι ἡ καθαριότης τῶν ὁδῶν και οἰκῶν, τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, τῶν τροφῶν και τῶν ὑδάτων.

Ὅσον λοιπὸν περισσότερον πόλις ἢ χωρίον τι εἶνε ἀκαθαρτότερα, ἔχει ὀθλασθῆ ὁδοὺς ἀκαθάρτους και κακάς κατεσκευασμένας, οἰκίας ρυπαράς, και ἐν γένει βίον ποταπὸν, τόσον ὀλιγοτέρον πολιτισμῶν εἰσὶν οἱ κάτοικοι αὐτῆς.

Ἐν γένει ἡ κατάστασις τῆς καθαριότητος πόλεως ἢ χωρίου, δεκνύει τὴν κατάστασιν τοῦ πολιτισμοῦ τῶν κατοικούντων ἐν τῷ τοιαύτῳ τόπῳ.

Ταῦτα πάντα εἰσὶ τὰ κοινωνικὰ προσόντα τῆς δημοσίας ὑγείεινῆς. Ἀλλ' ἵνα εὐδοκμῶσιν οἱ κάτοικοι, ἀπαιτεῖται νὰ προῦπάρχωσι και φυσικὰ προσόντα ὡς πρὸς τὴν ὑγίεινὴν τοποθεσίαν τῆς πόλεως ἢ τοῦ χωρίου, ἐξ ἧς ἐξορτᾶται ἡ κατάστασις τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ζῶσιν οἱ ἀνθρώποι.

Διὰ νὰ κρίνῃ τις περὶ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὴν ποιότητα αὐτοῦ, πόσας ἡμέρας κατ' ἔτος και κατά μέσον ὄρον βρέχει, κατά πόσον ὁ οὐρανὸς μένει αἰθριὸς ἢ νεφελῶδης, πόσον καιρὸν διαρκεῖ τὸ ψῦχος και ἡ θερμότης, ποῖα εἶναι κατά μέσον ὄρον ἡ θερμικότης ἐκάστῃς ὥρας τοῦ

ἔτους, πόσον ἰδῶν πίπτει κατ' ἔτος πάνω εἰς τὴν ἐπικρατούσιν και πόσον καιρὸν διαρκεῖται. Ἐπὶ τούτοις κεῖται ἡ πόλις, ποῖα εἶναι ἡ ὑγρασία ἢ ἡ ξηρασία τῆς ἀτμοσφαιρας, ὁποῖος φύσεως εἶναι ἡ γῆ και τὴ παράγει και μετὰ τίνων τῶν γειννεύεται αὐτὴ και ἡ γῆ.

Ἰπὸ γενικὸν κανόνα, εἰς πᾶσαν πόλιν, εἰς πᾶν χωρίον και εἰς πᾶσαν δαιμονίαν, ἡ προσέγγισις ἐλαδῶν τοπειῶν εἶναι ἐπιβλαβῆς εἰς τὴν ὑγείαν τῶν κατοίκων και τόσον μᾶλλον, ὅσον τὸ κλίμα εἶνε θερμότερον. Τὰ παρακείμενα δάση, οἱ παράρροντες ποταμοὶ και. εἰσὶν ἐπιβλαβεῖς ἐπὶ ὑγείαι. Εἰς τοιοῦτους τόπους ἡ δημοσία ὑγίεινῆ δύναται πολλὰ ἐπιβλαβῆ νὰ διορθώσῃ, ἀλλὰ νὰ καταστρέψῃ και ἄλλα ν' ἀποφύγῃ.

Αἱ ἐπὶ ὑψηλῶν θέσεων κείμεναι πόλεις, και μὴ ἔχουσαι περὶ πολλὴν ὑψηλότερας ἄλλας θέσεις, ἀπολαμβάνουσι ἀέρος καθαροῦ, ὑγιεινοῦ και πάντοτε ἀνανεουμένου.

Αἱ κείμεναι ἐπὶ κοιλάδος ἢ ἐπὶ φαράγγων μετὰ ξὺ δύο ὄρων, τουναντίον δὲν ἀπολαμβάνουσι καλῆς ὑγείας.

Πᾶσα πόλις πρέπει νὰ ἔχη ἀραιὰς τὰς οἰκίας, μετρία πλατείαις και εὐθείαις ὁδοῦς, ἵνα ὁ ἀνο ἐνανεῶται.

K. Σ.

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΣ ΠΑΛΗ

Ναί, ἀπεκρίθη σκεπτικῶς ὁ Ζιρέι, ἀπιστιμένος ὁ ἄνθρωπος εἶναι φοβερόν θηρίον, — ἀπὸ τοῦ πρώτου, ὅστις ἠλπίσθη τὴν λόγχην του μέχρι τοῦ Μπάρης ἀπλισμένου μετ' ἄλλων θηρεῶν ὄθλον του. Καὶ ὅμως, ἄνω ὄθλον μάλιστα, ὁ ἄγριος πρόγονός μας δὲν ὄφειλε νὰ ἦναι τὸ ἀνικανὸν ζῶον, ὅπερ μᾶς περιγράφει ἡ κλασικὸς φυσιολόγος. Ὁ γορίλλας, ὅστις δὲν εἶναι, εἰμὴ ἀδελφὸς ὀλίγον διαφέρων, φυλάττει τὸ δάσος του ἀπέναντι τοῦ λέοντος. Καὶ εἰσὶν ἀνθρώποι τοῦ εἴδους μας, ἄνθρωποι λευκοί, ἐνα Ἑυρωπαϊοί, ν' ἐντιμετωπίζῃ βασιλικὴν τίγριν μήκους τριῶν μέτρων, πλησίον χωρίου τοῦ. Καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὡς ὄθλον ἔφερε τοὺς γρόνθους του.

Ἦτο περὶ τὰ 1896. Διέτρεχον τὰς Ἰνδίας μετίναις συντρόφους μου συνειθισμένους εἰς τὸ κλίμα. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἦτο και εἷς Ἰνδιανὸς ὀνόματι Μουρτάγ, νέος γίγας με γρόνθος χαλυδεδίους, εὐρύτερον και ἰκανὸν νὰ συγκρατήσῃ ἀπὸ τῶν κρατῶν ὀλόκληρον ταῦρον. Ἦταν ἀξέμετρος νεανίας, γενναῖος ὡς Διομήδης και φαειρότητος ἀνεκταντήτου, ὀλίγον ὅμως παράτολμος, ἔτοιμος πάντοτε δι' ἐν και ἢ ὄχι νὰ κινδυνεύσῃ τὴν ὑπαρξὴν του.

Τὴν ἐνοεῖν τοῦ ἔτους τούτου, διήλθον διὰ τοῦ χωρίου τῆς Γκακούρης, σταθμειώσαντες εἰς τινα περιφέρειαν, λυκαίνωμένην ὑπὸ τίγρειον. Ὁ τράμος ἰθασιεὺς μεταξὺ τῶν κατοίκων. Τῆρις τεραστία ἐγκατασταθεῖσα εἰς τὰ περὶ προῦξίαι μεγάλας καταστροφάς. Ἦτο πράγματι — ὡς ἔλεγον ἐκεῖ κάτω — ἀνθρωποφάγος, ἐκ τῶν παύοιργων ἐκίλων, ὅστινες προτιμῶσι τὴν σάρκα ἰνδοῦ ἢ τῶν βοῦβάλων, τῶν ὄνων και τῶν αἰγῶν.

Περὶ τὰ ἑκατὸν ἄτομα κατεσπαράχθησαν ὑπὸ τοῦ ἀγρίου θηρίου. Οὐ μόνον ἠρπάκε τοὺς ἀνθρώπους και ἤρξατο ἐν μίῳ τοῦ χωρίου ν' ἀναζητῆ τὴν λαίαν, ἀλλὰ κατάρθων νὰ παραβιάξῃ τὰς πεκαλιωμένας θύρας και νὰ κρημνίσῃ τοὺς κατεστραμμένους τοίχους. Οὐδὲν φοβερότερον, κατά τὸ λέγειν τῶν γερόντων, εἶχε παρουσιασθῆ ποτε εἰς τὸ χωρίον.

Τὴν παραμονὴν τῆς ἀφίξεώς μας, ἡ τίγρις εἶχε σπαράξει ἕνα νέον. Ἀπαντες οἱ κάτοικοι ἦσαν πλέον ἢ ἀπληστίμωτοι.

Τὰ παράκονά των μᾶς συνεικόνισαν τόσον, ὥστε ὀκνητέθημεν μετ' ἄλλων θύσαν ν' ἀπολυτρώσωμεν τὸ χωρίον. Ὁ δὲ Μουρτάγ ἴδιος παρωρμηθῆν πολλὸ και ἐν τῷ ἀγανακτήσει του πρὸς τὴν «Ἀνθρωποφάγον», ἀνέκραξεν:

— Έδικήσεις! δρῶμαι ἐπι το βρωμερόν θηρίον θά γευθῆ
τοὺς γρόνθους μου! Μὰ τὸν Θεόν! θά τοὺς δοκιμάσῃ.

Τῆ ἀληθείᾳ, ὁ ἄρκος αὐτὸς δὲν μᾶς ἐφάνη εἰμὴ ἀπλή
παλληκαριά· ἐν τούτοις ἐν μέρους τοῦ Μουρτάγ προσηχμέ-
νος ὁ ἄρκος αὐτὸς μᾶς ἐπέπλησεν ἀνησυχίας καὶ ὑπεσιθίμενος
νὰ ἐπαρρησώμενος, φοβούμενος τὸ παράτολμον αὐτοῦ.

Τὴν μεταμοσφιρίαν καὶ τὸ ἐσπέρας, ἐν συναθροίσει παρ-
φυλάξαμεν τὸ θηρίον, ἀλλὰ ἄνευ ἀποτελέσματος. Γέρων τις
ὅστις ἐγνώριζε τὰς συνήθειας τῶν τίγρεων, κατὰ πάσαν πι-
θανότητα, ἔλεγεν, ὅτι ἡ ἀθροισμαρῶνος δὲν θά ἐπισκίπτει
τὴν νύκτα ταύτην τὰ περίε τοῦ χωρίου. Ἀπηνυθήμενος ἀνε-
παύθημεν ἀλλήλων εἰς τὸ ἀρκετὰ εὐρυχωρὸν εἰκίμα, ὅπου μᾶς
εἶχον παραχωρήσει. Περὶ τὸ μεσονύκτιον ἄπαντες ἐκοιμήθημεθα.

Ἐπιπέσει μ' ἐξύπνησε καὶ ἀμέσως ἐσκήθη τὸν Μουρ-
τάγ. Ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν φῶς τοῦ μικροῦ λαμπτήρος παρ-
τήρησα, ὅτι ἡ θέσις τοῦ Ἰρλανδοῦ ἦτο κενή. Προσηθόνη
καταστροφή καὶ ἄρηχον κραυγῆς, ὅπως ἐξυπνήσω τοὺς ἄλ-
λους, ἔβραζε τὸ ὄπλον μου καὶ ἐρρίφην ἐξω.

Ἡ νύξ ἦτον ἐξαιτία καὶ ἡ ἀσπερίνονος σελήνης ἐφώτιζε
πολύ μακρὰν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ εἰκάρη μᾶς ἐκεῖτο εἰς τὸ ὄσος
τοῦ χωρίου, εὐρήθην παρὰ χρέμα ἐν τῷ μέσῳ τῆς πεδιάδος,
ἐνθα οἱ φοινίκες ἀπέτελλον ἐπιταμιώνων σκιάς. Ἄλλ' αἴφνης
παράξενον θέμα προσήλασε τὸ ὄμμα μου.

Εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην μικρὰς λίμνης κατῶρθησα νὰ δια-
κρίνω τὴν σκιάν τοῦ Μουρτάγ καὶ μακρὰν αὐτοῦ, ἐξ μέτρῃ
περίπου ζῶων τετραπόδες μὲ ὀσθαλοῦς σπινθηροβόλους—
τὴν μᾶλλον γιγαντιαίαν τίγρη, ἣν εἶδα εἰς τὴν ζῶην μου.
Τὸ θηρίον ἔτοιμον νὰ πνέσῃ ἐδίσταται ἐν τούτοις, ὄχι βε-
βαίως ἐν φόβῳ, ἀλλὰ ἐξ ἐκπλήξεως. Ὁ Μουρτάγ πράγματι
μὲ τοὺς γρόνθους ἐτοιμοῦς ἐπρόφραε διὰ φωνῆς εὐήχου ὄλας
τὰς ὕβρεις τῆς πατριῶς του, διὸ ἀναιμιρόδικος θά ἰραίνεται
εἰς τὸ ζῶον πολύ παράξενος. Ἦτο πολύ ἀργά, ὅπως τρέξω
παρὰ τὸ πτερόν τοῦ συντρόφου μου. Ἠτοιμάσα μόνον κάραινα
τὴν καρδίαν μου καὶ ἐκόπτεσα ὅσον ἦδυνήθην καὶ ἐπυ-
ροβόλησα δις—τρεῖς ἄνευ ἀποτελέσματος. Ταυτοχρόνως τὸ
κόλοσάκιον σαρκοφάγον ζῶον ὄρμα. Εἶδον τὴν μάξαν ἐκείνην
ἐγερθῆ καὶ νὰ ἐπιπίπτῃ ἐπὶ τοῦ Μουρτάγ. Ἄλλ' ἐν τούτοις ὁ
Ἰρλανδός, μετὰ θαυμασίας ἐπιδειξί-ητος εἶχε παρμαρῆσει.
Ὁ πειθῶς γρόνθος τὸν ἀκούσκει τὴν καρδίαν τοῦ θηρίου
μετὰ τοσαύτης δυνάμεως, ὥστε τὸ ζῶον ἐπέσει ὀπισθεν καὶ
ἀμέσως ἠγέρθη, λαμβάνων νέαν ἐπιθετικὴν θέσιν. Τὸ δευτε-
ρολεπτον ἐκείνο ἦρκεεν, ὅπως ὁ Μουρτάγ ἐπαυλοπῆθῃ καὶ
ἐπαινακτικῆς τὴν ψυχραιμίας του.

Ἡ τίγρις τὴν φορὰν ταύτην δὲν ἔκαμεν ἄλλα τι, ἀλλὰ
διὰ δύο μόνον πηδημάτων ἔβρασε τὸν ἀνταγωνιστὴν τῆς καὶ
ἐπίσπειρα πρὸς στιγμὴν τὸν Μουρτάγ ὑπὸ τοὺς ὄνυχας τῆς.
Ἐν τούτοις ὁ τελευταῖος διὰ τοῦ πρώτου κτυπήματος ἐμ-
πρῆσε τὴν ὄρην τοῦ ζῶου καὶ διὰ δευτέρου τοαύτου σφ-
δρῆτονος ἐκτύπησε τὸ ρύγχος του. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο τὰ
ζῶα ἐν γένει εἶναι λίαν εὐαίσθητα.

Ἡ τίγρις ἐρρήξε προχέων κραυγῆν, λυπηρὰ δὲ καὶ παρα-
καλημένη ἀνεκχερίσθη τοῦ Μουρτάγ, ὅστις τὴν φορὰν ταύτην
ἔκαμε πολλά βήματα καὶ ὠχυρῶθῃ ὀπισθεν χονδρῶ φοινίκας
ἀναβάντων τὴν τρίτην προσβολήν, ἣτις δὲν ἔσχε τὸν κεραυνο-
βόλον χαρακτῆρα τῶν δύο πρώτων. Τὸ σαρκοφάγον ἐπιπ-
σῆσε τὸ δένδρον καὶ μετὰ δυσπιστίας προσεπάθησεν ἐν ἀρχῇ
διὰ τῶν πρᾶσιμασῶν νὰ ἐξαπατήσῃ τὸν ἀντικαλὸν του.
Ὁ Ἰρλανδὸς ἐν τούτοις διὰ ταχύντητος ἀστραπιαίας κατῶρ-
θησε ν' ἀποφύγῃ θανατηφόρος ἀμυχὰς. Ἡ δὲ τίγρις δὲν
ἐγερθεῖσα, προσεπάθησε διὰ παρονοχλήσεων ἀποτόμιον νὰ
ἐκυνθῆσθῃ τὸν ἀνταγωνιστὴν τῆς. Τέλος εἰς τινα ἀπόκιμα
ἀπαρσιμαστικῆν, ὁ γρόνθος τοῦ Μουρτάγ ἐπικέοντο, ὡς σφ-
ρηλὸν βαρβατονος ἐπ' αὐτῆς, τὴν ἐρρήξε πέραν μακρὸν αὐτοῦ.
Ἡ τίγρις ἐρρήξε τότε ἐκ νέου βρυχηθῶν λύσσης καὶ ἤρξατο
χολιάσασθαι.

Μετ' ὀλίγον ἐπῆλθεν ἀνακαχῆ. Τὸ ὑπερῆφανον ζῶον ἀπέ-
ναντι τοῦ ὀπισθοῦ οὐδὲν πλάσμα ἀνθίστατο, προφάσας ἐπι-
σῆσε ἐκτὸς μάχης. Τότε ὁ Μουρτάγ ἠρῆσε τὸ ἄστυλόν τοῦ
φοινίκας, πέριεφρόνης πρώτος τὸν ἀντίκαλόν του.

Ἐξαιφῶς ὄρμας τὸ ἀμυδρὸν θηρίον ἐτινάχθη, τὸ δὲ ἄλ-
μα τοῦτο ὑπῆρξεν ὀλιθρὸν διὰ τὸν ἡμέτερον ἥρωα. Βαθεῖα
τις ἀμυχῆ μᾶς ἐπλήχασε τὸν ὄρον τοῦ Ἰρλανδοῦ ὅστις διὰ
τεραστίας εὐκηνότητας ἐπέσειε νὰ ὄσθη τὸ τελευταῖον κτύ-
πημα εἰς τὸ ὄσος τοῦ τέρατος. Ὅταν ἡ μὲτ' ἐπίσῃ ἐπιτυχῶς,
ἐπιφέρει τὸν θάνατον ἡ σκοτοβίνην ἐξολοθρευτικῆν. Δὲν εἶναι
ζήτημα, ἐὰν θά ἐφύναε τίγρη βασιλικῆν· ἐν τούτοις τὸ ἀλ-
θές εἶναι, ὅτι τὸ ζῶον ἤρχισεν νὰ κλονίζηται.

Ὁ Μουρτάγ ἐξηκολούθησε τὸ ἔργον τοῦ λυσσοῦδος, ἐπὶ τῆς
εἴτα κτύπημα ἀρκακτικῶν, ὅπου τῆ ἀφῆρεσι τεμάχιον τοῦ
ἀριστεροῦ βραχίονος καὶ τέλος ἐπέτιθη ἐκ νέου καὶ κατῶρ-
θησε νὰ ριπῆ τὸ θηρίον, χωρὶς ἐκεῖνο νὰ κινηθῆ, ὅπως τὸν
καταδιώξῃ.

Ἡ πάλη τότε ὄσταμάτησεν. Οἱ δὲ φίλοι μᾶς προσείρηξαν
καὶ βροχῆ σφαιρῶν ἐπέσαν ἐπὶ τῆς τίγριος, ἣτις ἔκαμε δύο
ἕως τρία πηδηματα ἀκούσια, ἐρρήξε κραυγῆν τρομακτικῆν
καὶ ἐπέσει βληθεῖσα εἰς τὸ στήθος. . . .

Ἐρωτῶ ἦδη πῶς θά ἐτελειώων ἡ μάχη ἐκείνη; Ἡ τίγρις
θά ἰσπάραι τὸν Μουρτάγ ἢ οὗτος θά τὴν καθίστα ἐντέλως
ἄχρηστον; Τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι εἶδον τὴν νύκτα ἐκείνην
καὶ τὴν ἀνθρωπίνην δύναμιν καὶ δεξιότητα ν' ἀνθίστανται
νικηφόρος, ἄνευ ὀπλων, πρὸς τὸ θηριοδίστατον τῶν ζῶων,
καὶ τοῦτο καταβαλλόμενον ἐκ τοῦ κτηνώδους ἰστικτονος του.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

M. Βιτάλως

ΕΝ ΤΑΞΕΙΔΙΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ

(κατὰ μῆνα Νοεμβρίου).

(Συνέχεια τοῦ προη. φύλλον).

Ὁ Βῦλος ἔχει καὶ τὰς διασκεδάσεις του καὶ τὰς ποικί-
λας φυσικὰς καὶ τεχνητὰς ἀπολαύσεις του, ἦτοι ἐξοχὰς, πε-
ρπατάτους, θαλασσίους ἐκδρομὰς, θέατρα, συναστροφὰς,
χοροὺς, ὠδικὰ κέντρα καὶ καφε-σάντας κτλ. καὶ δὲν ἀμειροῖ
ὀλοστικῶς διασκεδαστικῶν καὶ ἀπολαυστικῶν μέσων. Ἀλλὰ,
τὰ καφε-σάντα ἐνταῦθα κατήνησαν ἐσχάτως καὶ τὴν ὑπερ-
βολικὸν καὶ ἀπειρῆς, ὑπὸ ἐπιφὴν ἐλακκεδῶσεως καὶ τέρψιος.
Δὲν εἶναι πλέον τὰ νομιζόμενα καὶ ὀμολογούμενα ὠδικὰ κέν-
τρα, ὅπου μεταβαίνων τις μετὰ φίλου ἢ μόνου, συζητεῖ καὶ
πίνων τὸν καφέ ἢ τὸν ζῆτον του, ἀκροῖται ὠραίων τε-
μουσικῶν τεμαχίων ἢ μελοδωρῶν ὄσμα. Δὲν εἶναι πλέον χῶ-
ρος ἠθικῆς καὶ σωματικῆς ἀπολαύσεως, μετὰ τὸν ἐκ τῆς ἐργασίας,
κῆμpton ἢ τῆς πνευματικῆς ἐργασίας τὴν ἀφῆρτον ἀνίαν.
Εἶναι τούναντιον τόπος ἀσέμιαν συνδιασῶν καὶ ἀνηκούστων
ἀκολασίαν, ἐνθα καταρρέουσι πάντα τὰ ἠθικὰ καὶ ὀγιναῖα
οἰκοδομηματα καὶ ἀνεγείρονται πάντα τῆς ἀνθρωπίνης κα-
ταστροφῆς καὶ διασφραξῆς τὸ ἀνώσιον τελεῖον.

Εἰρήσκοντα ἐνταῦθα τρεῖς-τέσσαρα τριακτῶ καὶ ἑκατο-
καλλιεργεῖται πρὸς περισσώτερον, ὅπου ὑπάρχουσι τὰ αἰσχρο-
τέρα τῆς γῆς καθήματα, τὰ ἀποδίδου τῆς κοινωνίας ἐγ-
καταλειμμένα γυναικα, τὰ ὅποια ἐνοσοῦν νὰ ἰκανοποιηθῶσι,
διὰ τὴν στήρησιν τῶν κοινωνικῶν ἀγαθῶν, ἀπὸ τῆς τῶν
ἀθῶν, κάπως καὶ παντ' ὀθίνει καὶ τρόπος σοματικῆς καὶ
χρηματικῆς ἀφαιμάξεως, προσερχόμενος. Εἶναι δωδικὰς ἐξ
αὐτῶν, ἐγκατεστημένα ἐν ἐκάστῳ τοαύτου κέντρῳ, ἕτινα
ὀκνην καλπαμοῦ ἀνωκατέρρονται τῆς ἐλεινῆς καὶ ἀκάλλου
ἐκ τοῦ προχέρον σκηνῆς τῶν, σὺν τῷ ἀναρχοματι ἀτε-
λεστάτης καὶ ἀθεοσάτης ὀρχήστρας, πρὸς στιγμὴν, ὄλας
ἀδάως καὶ αἰσχροῦς ἀδῶντα, περιερχόμενα μετὰ δίσκου ἐξ
ἐκάστου θεατοῦ καὶ ἀρπάζοντα πεντάρας καὶ δεκάρας. Ἄν
δὲ ἔχετε τὸ θάρρος νὰ συνομιλήσῃτε μετ' αὐτῶν, πληροῖετε
50 λεπτὰ δι' ἕκαστον καφεῆ ἢ κονιάκ, ἕτινα ἀπαιτητικῶς
ζητοῦσι καὶ τρεῖς δραχμὰς δι' ἕκαστον φίλλον ζῶον, ἦν καὶ
δὲν πίνουσι. Καὶ ἂν φέρετε κομμάτια ἢ χρυσὸν ἄλλωσως,
μὲ τρόπον ἐπαιτητικὸν ὄλας τῆς ἀφαιροῖσι, Μανθῆλιον δὲ καὶ

ἄλλα ἀπαιτημένα σὰς, ἂν ἐγγύωσι, δὲν ἐπιστρέφοντα. Τὰ
καφε-σάντα σήμερον κατήνησαν κυριολεκτικῶς λησταιρ-
χία καὶ δυστυχῶς λόγῳ κοινωνισμοῦ καὶ πολιτισμοῦ ἀνεγῶ-
μα καὶ προστατούμενα ὑπὸ τῶν ἀρχῶν.

Ἀπτοουργοῖσι ὄρμας ἐκάστονος ἐν Βόλῳ καὶ κάλλιστα ἐλ-
ληνικὰ καὶ εὐρωπαϊκὰ θέατρα, τὰ ὅποια τὸ φιλόκαλον κοι-
νὸν συντρεχε δόντως, διότι ἐνοσοῖ ὄλας τὰς νέας προόδους
ν' ἀπολαμβάνῃ. Ἐπιρῆξε κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην κάλλε-
στος ἰταλικὸς μελοδραματικὸς θέσας, ἀμειψτως διδάσκων τὰ
καλλίτερα μελοδράματα καὶ εἰς τὰ ὅποια ἄπασα ὀμολογου-
μίνως ἡ καλὴ τάξις τῆς πόλεως συνῆρreen, ἐξ οὗ ἐμφανεῖται
ἡ καλπαῶσα πρόδος τοῦ τόπου.

Καὶ ὄντως ἐν Βόλῳ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς νίας κατστά-
σεως καὶ πρόδος ἐργάζονται καὶ διασκεδάζουσι πάντες, ἐλ-
λο μὲν ἐν νομιμότητι καὶ ἀπολύτῳ ἀνοχῇ καὶ ἐλλο βλα-
σμήνας καὶ ἐν ἀναγκαστικῇ περιοχῇ.

Πρὸς τοὺς ζένους οἱ κάτοικοι φαίνονται ἀείφοροι καὶ
ἀνεκτικῶι, ἀλλὰ κατὰ βάθος εἰσι πάντες φιλόθενοι καὶ
περιποιητικοί. Βροδῶνουσι νὰ σὰς πλησιάζωσι λόγῳ ἐπιφυ-
λακτικῆτος καὶ ἀγνοίας, ἀλλ' ἀπᾶς τούτου γενομένου,
εἰσι λαμπροὶ ἄνθρωποι! Ἐπὶ τῆς περιστάσει ταύτῃ ἔγνωρι-
σήμεν διαφόρους καὶ νῆχαριστήρημεν ἐκ τῆς συναστροφῆς
τῶν. Μολονοῖ δὲ οἱ πλείστοι δὲν κατῶνται ἐνθεῦθεν, ἐν
τούτοις πληρηστάτα συμμορροῦνται πρὸς τὰ ἦθη καὶ ἔθμα
τοῦ τόπου καὶ δυσκόλως διακρίνοντα οἱ ἰνότοιοι ἀπὸ τοὺς
ἐγκατεστημένους ζένους.

Ὁ κ. Γ. Τσολῆκης κάλλιστος καὶ ἐξολογῶς μεμορφωμένος
νέος, ἀντιπροσῶπος τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐταιρείας Ἀλεξάνδρας
ἐπιχειρηματίας καὶ κάλλιστος κτηματίας διατρεῖ καὶ ὠραῖον
ἀτιμολοῦν ἐν τῇ ὠραιοτάτῃ τοῦ Ἄνω Βόλου τοποθεσία, παρὰ
τοὺς πρόποδας τοῦ Πύλου, ὅν καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπισκέψθημεν
μεταθῆντες ἐπὶ τούτῳ δι' ἀμάξης. Εἶναι ὁ κυριώτερος τοῦ
τόπου καὶ λειτουργεῖ κάλλιστα μετὰ περιστῆς φιλοκαλίας καὶ
ἤχρητος, ἐν μέσῳ λαμπροῦ κλίματος καὶ ρομαντικῶτων το-
πειῶν. Ὁ δὲ κ. Τσολῆκης κάλλιστα εἰδῶς τὸν εὐρέστον καὶ
γλυκὸν τοῦ μέρους τοῦτου, κατεσκεπῆσε ὠραῖον ἀνδοστέλιον
κῆπον καὶ μικρὸν ἀναπαυτήριον, ὅπου ὄλας ἐπὶ τὸ πλείστον
διέρχεται τὰς μαγευτικῶτάτας τοῦ θέρους νυκτερινὰς ὄρας,
ἐν μέσῳ ὄρσους καὶ ἀρώματος, προσκαλῶν ἐνόστε καὶ τοὺς
φίλους του. Δράφει δὲ μετ' προσφῆρον ὠραῖαν ἐξ εὐόσμων
ἀνθῶν ἀνδοστέλιον.

Ὁ κ. Ζαφ. Νικολῆς διατρεῖ ἐπίσης πρὸ πολλοῦ κάλλε-
στον καὶ τέλειον βυροδεξιόν πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς
πόλεως παρὰ τὴν παραλίαν καὶ ἐργάζεται μετὰ πολλῆς ἐπι-
τυχίας· τοσούτον δὲ εἶναι ἀπεγοχημένος εἰς τὰς πολλὰς
αὐτοῦ ἐργασίας, ὥστε δὲν τὸν ἀπομένει καιρὸς, ὡς λέγει, πρὸς
ἀναψυχῆν καὶ ἀνακούφιαν. Θεωρεῖται δὲ ἀκάματος βιομη-
χανος καὶ ἀριστος παραγωγὸς τοῦ τόπου.

Ὁ κ. Βασίλ. Τσουπλακίδης, ὁ σωματικῶς συμβολαιογράφος
τοῦ Βόλου καὶ σῶμβουλος τῆς Φιλοπατῶν Ἀδελφότητος
εἶναι λαμπρότατος ὄφ' ὄλας τὰς ἰσότητες. Φίλος καλὸς καὶ
ἐλικρινῆς, πολιτῆς δραστήριος καὶ ὀφίλιμος, κοινωνικῶτα-
τος καὶ κατακετακτικῶτατος, διασκεδαστικῶς καὶ εἰσφυλόγος,
εἶναι μοναδικὸς εἰς τὰς συναστροφὰς του καὶ ἀγαπάται
ὄσον καὶ ἐκτιρεται διὰ τὰς πολλὰς αὐτοῦ ἀρετὰς καὶ ἀνεκ-
τιμητα ἀγατὰ προσόντα. Εἶναι μαγνήτης τοῦ τόπου καὶ
ὄστις τὸν γινώσκει, προσκαλετῆται ἐπ' αὐτοῦ χωρὶς νὰ θέλῃ.

Ὁ κ. Κλεάνθης Τσερλίντης νέαν ἐποχὴν μέλλει νὰ ἐγκα-
νίσῃ εἰς τὴν σπορτοφίαν τῆς Θεσσαλίας. Ἐλθὼν μετὰ
συναετονος του ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἀγοράσας γαίτας ἐν
Λάρισσον, πρὸκειται νὰ εἰσῆξῃ τὸ σύστημα τῆς σπορτοφίας
ὄπως ἐκτελεῖται ἐκεῖ καὶ εὐδοκίμη. Ἡ σπορτοφία ἐν Ἐλ-
λάδι σχετικῶς εἶναι ὄπως καὶ κυριολεκτικῶς χολιάζει, ἐλ-
λείπει τῶν προοδευτικῶν μέσων καὶ τῆς καταλλήλου κατα-
αλώσεως τῆς παραγωγῆς. Ἦδη διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς καλ-
λιεργίας τῆς καὶ τῆς διδασῶσε ἀσφαλῶν καὶ ἀποτελεσμα-
τικῶτων μέσων, ἐλπίζεται ὅτι διὰ τῆς ἀκαμάτου ἐνεργείας
τῶν εἰδικῶν κ. Τσερλίντη καὶ Σα ἢ σπορτοφία ἐν Ἐλλάδι
θά προοδύσῃ πολύ. Καὶ ἐλπίζομεν πολὺ εἰς τοῦτο, διότι ἡ

νέα ἀσθῆ ἐγκαταστάθη καὶ διὰ κηρυχῆται καὶ ἀναπτύξῃ
ρεῖα Τσερλίντη καὶ Σα ἔχει ὄλα τὰ μέσα νὰ ἐκτελεσθῇ
προοδύσῃ.

Ἐνταῦθα συνητήρημεν καὶ τὸν κ. Β. Ρουαντοῦλον ἀνε-
πρόσωπον διαφόρων ἑλληνικῶν ἐργοσκαίων, τῶς ἐμπορευ-
μῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἦδη ἐγκαταστάσαν ἐν Βόλῳ, τοσού-
τον δὲ ἐπαθῶς ἀντιπροσώπουσαν τὴν ἑλληνικὴν βιομηχα-
νίαν ἐν ἀπόσῃ τῇ Θεσσαλίᾳ. Ὁ κ. Ρουαντοῦλος ἐνεργῶς
εἶχε λάβει μέρος καὶ εἰς τὰ τελευταῖα πολεμικὰ γεγονότα, ὡς
ἀπλοῦς ἐθελοντῆς καὶ διέπρεψε κατὰ τὰς ὀμολογίας τῶν ὀμ-
μοδῶν. Ἦδη καταγίνεται μετὰ ὀθίνους εἰς τὸ ἐμπορικὸν
τοῦ σταθίου.

Ὁ Βῦλος μετὰ τῶν περιγῶρων τὸν ἀποτελεῖ λίαν ἐκ-
πολιτικῶν καὶ προοδευτικῶν στοιχείων ἀναπτύξεως καὶ
κοινωνισμοῦ. Πανταγῶς βλέπει πρόδοον καὶ ἀνάπτυξιν.
Ἄν δ' ἀνατρέψῃτε εἰς τὴν Αἴγυπτον, Τουρκίαν, Ρωσσίαν
καὶ Βαμουνίαν θά εὐρετὰ πολλοὺς εὐδοκίμους ἐγκατεστημέ-
νους ἐκεῖ καὶ τιμωμένους τὸν τόπον τοῦς. Ἡ Θεσσαλία, ὡς
φαίνεται, ἐνέχει πολὺ τὸ ἐπιχειρηματικόν, ἐμπορικόν καὶ
ἐκπολιτικῶν πνεῦμα, μετὰ δεκαετίαν δὲ ὁ Βῦλος καὶ ἡ
Θεσσαλία ἄπασα, μολονοῖ τὸ πλείστον μέρος ταύτης ἦδη
ὑποφέρει ἐμπορικῶς καὶ παραγωγικῶς, ὅ' ἀστέλη τὸν κυ-
ριώτερον παράγοντα τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου. Ἦδη οἱ
Κερκῆλιδες, Γοπάλληδες, Ζαπφῆδες, Βαρφαρόπουλοι, Κυρία
Ζῆδες, Βλασανῆδες, Νικολαῖδοι, Βουγάδες καὶ λοιποὶ προ-
χῶντες καὶ πρόκριτοι συντελοῦν πολὺ ἠθικῶς καὶ ὀλικῶς εἰς
τὴν πρόδοον τοῦ τόπου, οὐ μόνον διὰ τῶν ἐπιχειρησῶν τῶν
καὶ τῆς ἐμπορικῆς ἀρασῶς του καὶ τῆς ἀνεγείσεως κάλλε-
μαρμάρων οἰκοδομῶν καὶ καταστροφῶτων, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς
συμμετοχῆς τῶν καὶ ἀγάπης πρὸς πᾶσαν φιλευσπλαχίαν καὶ
φιλοπρόδοον πράξιν, συνασφῆροντες ἀκατάπαυστως γινώσκον-
ποσὰ ἐκάστοτε, ὄσπως τοῖς ζητηθῶσι.

Κατὰ τὰς ὀλίγας ἡμέρας, καθ' ἂς διεμείνωμεν ἐνταῦθα,
ἐπισκέψθημεν διαφόρους ἐκ τῶν πολλῶν ἀνδρομητῶν μας καὶ
πολὺ νῆχαριστήρημεν ἐκ τῆς προδου αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως.

Ὁ κ. Δ. Μ. Σταμάτιος, μεγαλόμπορος καὶ ἐπιχειρη-
ματίας, εἶναι ἐκ τῶν νεωτέρων φιλέργων καὶ φιλοπρόδοῶν,
ὀφεινῆς οὐδὲ στείγην ἀφίνουσι ἀχρησιμοποῖσταν καὶ τὰ πάντα
μετῆρῶνται πρὸς ὄσον ἐνοσσι βελτιώσων ἐκῶτων τῆς
πλουτολογικῆς καταστάσεως τῆς ἀγορᾶς. Ἡ ἐργασία καὶ ἡ
πρόδος εἶναι τὸ κύριον μέλημα του καὶ μοναδικὴ φροντίς.

Ὁ χρόνος δὲν παρεργεῖται ἐκὶ ματαίῳ.

Ὁ κ. Κιρ. Ἀγγελίδης εἰς πολὺν χρόνον ἐμπορευθεὶς ἐκ
Ρωσσίας ἦλθεν ἐσχάτως καὶ ἐνοστικῶς ἐκ Βόλου
ὄπου ἀνεγείρει οἰκοδομὰς ὠραίας καὶ καταγίνεται εἰς ἐμπο-
ρικῶς ἐπιχειρήσεις. Εἶναι λαμπροὶ καὶ ἐνεγέστατος φίλος
καὶ κάλλιστος πατριώτης. Ἀποκομίσει δὲ ἐξ Εὐρώπης χρε-
ματα καὶ προοδευτικὰς ἰδέας, θά συντελέσῃ καὶ οὗτος εἰς τὴν
εὐμμερίαν τοῦ τόπου.

Ὁ κ. Χρ. Κυριακίδης, διαχειριστῶς τοῦ μονοπωλείου,
πάντοτε μιλλῆτος, προσηνῆς καὶ φιλότιμος, ἀγαπᾷ πολὺ
τὴν ἐργοσίαν, τὰς καλὰς συζητήσεις καὶ τὰ γράμματα καὶ
καταγίνεται ἰδίε εἰς τὸν ἥχρον βίον καὶ τοὺς ἐξοχικῶς
περιπάτους, πολλὰς μετ' αὐτοῦ, τοῦ κ. Τριτάκη καὶ κ.
Ἀνεμογιάννη ἐκδρομῶντες αἰσποροδομικῶς, πεζῆ, καὶ ἰπ'
ἀμάξης εἰς διάφορα περιγῶρα καὶ ὠραία μέρη τοῦ Βόλου.

Ὁ κ. Κ. Στυλοῦδης, ταμίης τοῦ δημοσίου ἐκ τῶν σπι-
νίων, καλῶν καὶ ὀφίλιμον ὀπαλλήλων τοῦ κράτους εἶναι
μοναδικὸς διασωτῆς τῶν δημοσίων συμφερότων καὶ ρέκτης
τῆς βελτιώσεως τῶν οικονομικῶν τῆς χώρας, ἐν ἡ ἐκάστοτε
ὑπηρετεῖ καὶ μωρίς πάντοτε προσπαθείας καταβάλλει πρὸς
αὐθῆσιν τῶν προδῶων τοῦ δημοσίου.

Ὁ κ. Παναγ. Πατρῶνας λογιστῶς τῆς τραπεζῆς Ἀθη-
νῶν, εἶναι κάλλιστος μεμορφωμένος νέος, μὲ εὐγενίστατα
αἰσθηματα καὶ πολλὰς ἀρετὰς, φίλος ἐλικρινῆς καὶ πα-
τριώτης καλῶς, μὴ φθιδόμενος καὶ τῆς ἰδίης φιλοτιμίας ὄπως
εὐχαριστῆ καὶ περαιοῖται τοὺς περι αὐτόν.

Εἶτα ἐπισκέψθημεν καὶ τὸν κ. Δαλιζιον ἀρνηθῶδη, ἀγα-
θῶτατος καὶ κάλλιστος ἐνταῦθα, ἀδελφὸν τοῦ ἀειμνήστου

Δὴν Δαλιζίου, τοῦ τόσου σκληρῶς καὶ ὑπὸ περιστάσεις ἀνηκούστου δολοφονηθέντος ἐν Βόλῳ, ὅστις μετὰ πολλῆς ἀπογοητεύσεως μᾶς ἔλεγεν, ὅτι εἰσὶν δὲν ἰκανοποιηθεὶς αἱ τῶσαν δυνάμεις ἀπορρανωθῆσαι ἀδελφαὶ αὐτοῦ. Ὁ κ. Δαλιζίου ἔνεκα τοῦ λυπηροῦ τούτου συμβάντος καὶ τῆς μελιχίου αὐτοῦ συμπεριφορᾶς καὶ ἀρίστης διαγωγῆς κατέκτησε τὰς συμπαιθείας πάντων καὶ τοῦτο ἕως τὸν ἀνακουρίζει ὀλίγον ἐκ τῆς σκληρᾶς δοκιμασίας, ἣν ὑπέστη.

Καὶ πολλοὺς ἄλλους ἔγνωρσμεν ἐνταῦθα καλλίστους ἐπιστήμονας, ἀξιολόγους πολίτας καὶ ἐντιμητάτους ἐμπόρους, μετὰ τῶν ὁποίων τὸν κ. Γ. Παναγιωτόπουλον, ἀξιόλογον δικηγόρον, ὃν συνίστησεν ἦν ὁ κ. Δαλιζίου, τὸν κ. Κ. Τζάνην, ἱατρὸν καὶ διακεκριμένον ἐπιστήμονα, ὃν ἔγνωρσμεν εἰς τὸ κατὰστάμα τοῦ κ. Ἀθ. Παπαχρήστου, τὸν κ. Ἀντ. Κωστόπουλον, ἀρίστον δημοδιδάσκαλον, διευθυντὴν τοῦ πλήρους δημοτ. Λυκείου καὶ συγγραφεὴ τοῦ τόσου ἐπιτυχῶς διδασθέντος ὑπὸ ἐρασιτεχνῶν ἐν Βόλῳ ὄραίου δράματος «Ὁ Ἰωσήφ», τὸν κ. Νικολ. Πανόπουλον, κάλλιστον δημοδιδάσκαλον καὶ ἀρίστον φίλον καὶ ἐπιστήμονα, τὸν κ. Ἀρ. Φουρτουμιᾶδην, διδασκαλον ἰκανώτατον καὶ πολῦτιμον ἀσκητὴν τοῦ ἐκπαιδευτηρίου κ. Νικολαΐδου, τὸν κ. Ν. Ζαχαροῦ, λαμπρότατον καὶ περιποικιλώτατον κτηματίαν μετ' οὐ ἔγνωρσθημεν εἰς τὸ κατὰστάμα τοῦ κ. Κουτσίκου καὶ τόσον ἐνδιαφέροντως συζητοῦντα περὶ τῶν ζωτικωτάτων ζητημάτων τοῦ τόπου, τὸν κ. Ι. Καμπέρην ταγματάρχην, κάλλιστον στρατιωτικὸν ἀνδρᾶ καὶ λίαν φιλόμουσον καὶ φιλοπρόδον, μετ' οὐ καὶ τοῦ κ. Ἀνεμογιάννη καθ' ἑσπέρας σχεδὸν μετεβαθόντων εἰς τὸ Ἰταλικὸν μελόδραμμα καὶ ἀγαπῶντα ἐκίσης πολὺ τὴν μουσικὴν, τὸν κ. Ἰάκωβον Βλαβελῆν, ἐξ Ἰταλίας καταγόμενον καὶ πρὸ πολλοῦ ἰγκαταστάμενος ἐνταῦθα καὶ ἐπαξίως ἱμπορευόμενος, ἔχοντα δὲ δύο ἀξιολογώτατας καὶ κάλλιστα μεμορφωμένας ἀειδεστάτας θυγατέρας, τιμώσας πολὺ τὴν οἰκογενίαν των διὰ τὰ σιμνοπρεπῆ καὶ πατριωτικὰ αὐτῶν αἰσθήματα, τὸν κ. Θωμᾶν Πέρλιον, μηχανικὸν καὶ εὐγενίστατον νῆον, ὃν ἔγνωρσμεν εἰς τὸ κατὰστάμα τοῦ κ. Κουτσίκου καὶ ἀγαπώμενον πολὺ παρὰ πάντων, ἔνεκα τῆς εὐγενείας καὶ συμπαιθητικῆς αὐτοῦ συμπεριφορᾶς καὶ φρεσιγνομίας, τὸν κ. Ἰωάν. Προύσαλον, διευθυντὴν τοῦ καλλίστου Ἐνοδοχείου ὁ «Μέγας Ἀλέξανδρος» ἀξιόλογον καὶ περιποικιλώτατον νῆον, ὅστις πολὺ μᾶς ἱπερποιήθη κατὰ τὴν ἐκείσε διαμονὴν μας καὶ πολλοὺς ἄλλους, ὧν τὰ φιλογενῆ αἰσθήματα πολὺ μᾶς ἤρισαν.

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ.

Ἐλληνόπουλα! Τρεχάτε
 Στὴν ἑλαιοδάφνην τῆ γῆ.
 Τοὺς ἀγῶνας ἀρχινάτε
 Μὲ καρδίαν καὶ μὲ ζωῆν.

Γυμναστῆτε, γυμναστῆτε
 Εἰς τοὺς θῆκος, τοὺς ζυγούς,
 Καὶ στὸ γυμνασιον ζητεῖτε
 Τῶν προγόνων τοὺς καιρούς.

Ὁ καθένος σας ἄς πῆρῃ
 Τοῦ Ἡρακλῆ τῆ λεβεντιά,
 Ὀμορφάτα, νεώτερον, χάρη,
 Εἰς τοὺς εἶν' ἑδυστά.

Κάνετ' ὥστε οὐδὲν προβαίνει
 Ὁ καθένος ἀπὸ σας,
 Εἰς τὸ δῆμά του νὰ δαγῆν
 Μιὰ δαφνοῦλα μονομάς.

Μὲ τὰ φύλλα τῆς, στεφάνη,
 Θὲ νὰ πλέγῃ ἡ λυγερῆ,
 Στὸ κεφάλι νὰ τὸ δένῃ
 Τοῦ λαμπροῦ τοῦ γυμναστῆ.

Ἐλληνόπουλα! Τρεχάτε
 Στὴν ἑλαιοδάφνην τῆ γῆ.
 Τοὺς ἀγῶνας ἀρχινάτε
 Μὲ καρδίαν καὶ μὲ ζωῆν.

Ἀθήναι

ΣΩΤΗΡΗΣ Ε. ΣΚΙΠΗΣ

ΚΑΡΔΙΑΙΣ ΚΑΙ ΛΟΥΛΟΥΔΑ

Πῶς μοιάζουνε τὰ λουλούδα
 καρδίαις ἀγαπημέναις
 ποὺ σφιγκτοδένει σίσθημα
 κρυφὸ καὶ μωρωμένο
 σιμὸ μ' αἰθέριο φέσημα,
 μὲ μῆτι δακρυμένο
 γιὰ μυρουδιά σὰ χύνουσαν
 σαΐτας πυρωμέναις.

Σύρος 1898.

Μιλῶν Βιτάλης.

ΣΚΕΥΕΙΣ.

- 1 Τὸ νὰ ζῆ τις ἀνεῦ ἐργασίας μὴ ἔχων τὸν ἄρτον του εἶνε ἀπελπισία.
- 2 Τὸ νὰ ζῆ τις ἀνεῦ ἐργασίας, ἔχων ὅμως τὸν ἄρτον του, εἶνε τι ἀνοούσιον καὶ ἀνυπόφορον.
- 3 Τὸ νὰ ζῆ τις μετ' ἐργασίας ἀποδιδούσης αὐτῷ, ἔστω καὶ τὸν ἄρτον μόνον εἶνε παραμυθία καὶ ἀνεκούφισις.
- 4 Τὸ νὰ ζῆ τις ἀνεῦ ἐργασίας, ἔχων ἄφθονα τὰ πρὸς τὸ ζῆν, εἶνε τι ἐπικίνδυνον.
- 5 Τὸ νὰ ζῆ τις μετ' ἐργασίας μὴ ἀποδιδούσης τὸν ἄρτον εἶνε ἀπελπισία καὶ ἀπογοήτρεσις.
- 6 Τὸ νὰ ἐργάζεται τις ὅμως, χωρὶς οὐ μόνον τὸν ἄρτον νὰ ἔχη, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πολλῶν καὶ ποικίλων ἀσχαλιῶν ὑποχρεούμενος νὰ κλυδωνίζεται, εἰς ἐπιμέτρον δὲ καὶ ἐξ ἴδιον του; ἔχων ἢ μὴ ἔχων, νὰ ἐξοδεύῃ εἶνε οὐ μόνον δουλεία, ἀλλὰ καὶ δλακεία ἀκατανόμαστος καὶ τέλος θάνατος.

N. Δ. Ν.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ψυχολογία τῶν μελισσῶν.

Ὁ Α. Βαδα, τοῦ ὁποίου τὰς ἐρεῖνας ἐπὶ τῶν μυρμηκῶν εἶδομεν εἰς προηγουμένης αὐτοῦ μελέτης, ἐσπούδασε καὶ τῶν μελισσῶν τὴν ψυχολογίαν. Καὶ κατὰ πρῶτον ἐζήτησε νὰ μάθῃ πῶς ἀναγνώριζονται, καθῶσον τὸ ὅτι ἀναγνώριζονται, δὲν διαφιλονικεῖται παρὰ τοῖς μελισσοκόμοις.

Ἐκ τῶν ἐρευνῶν τούτων ἐξάγεται ὅτι ἡ ἀναγνώρισις αὐτῆ δὲν εἶναι ἀτομικὴ, ἀλλ' ἀποικιακῆ, διὰ δὲν ἀναγνώριζονται ὡς ἄτομα, ἀλλ' ὡς μέλη μᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποικίας καὶ ὅτι, ὅπως εἰς τοὺς μύρμηκας, ἡ ἀναγνώρισις γίνεται χάρις εἰς κοινὴν τιμὰ ὁσμῆν, τὴν τῆς φύλακος. Μετὰ, ἠθέλησε νὰ μάθῃ πῶς ἐπιστρέφουσι εἰς τὴν κυψέλην ἀφίνοισι ὁσμῶν ἢ ἔχουσι ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ, ὡς οἱ μύρμηκες ἐπὶ τῆς γῆς; τὸ πρᾶγμα δὲν φαίνεται πιθανόν, καθότι εἰν οὕτως εἶχεν, ἔπρεπεν ἢ θέσει τῆς κυψέλης νὰ ταῖς ἦνε ἀδιάφορος καὶ ὁμοίως, εἴτε ἀλλότριον τῆν θέσιν τῆς ὁπῆς τῆς κυψέλης κατὰ 90°, εἴτε τὴν

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

τοποθέτησιν αὐτῆς ταύτης τῆς κυψέλης κατὰ 2 μ. αἱ μέλισσαι δὲν δύνανται νὰ εἰσέλθοσι κατὰ τὴν πρῶτην περίστασιν ἢ νὰ τὴν εὕρωσι κατὰ τὴν δευτέραν μίσην ὥρα γὲν χρῆσιμοποιούσι τὴν ὄρασιν; ἢ τὴν μνήμην τῶν μερῶν, ἅτινα διέρχονται; Φαίνεται ὅχι, διότι μέλισσαι ὠρισμένης κυψέλης, ἀφθεῖσαι ἐκ τῆς ἐξοχῆς καὶ ἀφθεῖσαι εἰς τὴν πόλιν, ἐπέστρεψαν χωρὶς νὰ χρονοτριβίσωσι.

Δὲν μένει λοιπὸν παρὰ νὰ δεχθῶμεν μίαν δύναμιν ἀγνωστον, ὡς καθοδηγόν, ἥτις εἶνε ἰκανὴ νὰ ταῖς ἐπαναφέρῃ ἐκεῖ, ὅπου εὐρίσκεται ἡ εὐρίσκουτο ἢ κατακίτια των.

Αἱ ἀποδημίαι τῶν πτηνῶν.

Ἐὰν αἱ ἀποδημίαι τῶν πτηνῶν καὶ αἱ μεταναστεύσεις τῶν ἰχθύων εἶναι γνωσταί, αἱ τῶν θηλαστικῶν ὅμως δὲν εἶναι τόσον, ἂν καὶ δὲν σπανίζουσι.

Τίς ὁ λόγος τῆς ἀποδημίας; Κατὰ τοὺς μὲν, τὸ ζῶον μεταναστεύει διὰ λόγους αὐτοσυντηρησίας, κατ' ἄλλους δὲ διὰ λόγους φυσιογενετικούς. Ὅτι τὴν ἀποδημίαν προκαλοῦσι λόγοι εὐωατρικοί ἢ φυσιογενετικοί, φαίνεται καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἀποδημίας τῶν κατοικιδίων ζώων ἐκ τῆς ἐστίας των κατὰ τὰς ὥρας τῆς διαιωνίσεως τοῦ εἶδους των. Καὶ ἡ μὲν ὄρνις ἐξαιρετικῶς, ἡ δὲ ἰνδὸρνις καὶ ἡ νῆσος τακτικώτερον ἐπίσης ὁ κύων, ἐνίοτε καὶ ἡ γαλῆ πολὺ συχνότερον.

Τέλος ὅλα ἐν γένει τὰ ζῶα κατὰ τὰς ὥρας τῶν γενετησίων κλίσεων των, φιλοῦσι τὴν μόνωσιν.

Ὁσφράδιον (Παστίλιν) πρὸς εὐωδίαν τοῦ στόματος.

Λάβε ἀνθρακος εἰς λεπτὴν κόβην	δρ.	2
μαγνησίας κεκαυμένης	»	1
ἀραβικοῦ κόμπος εἰς κόβην	κόκ.	20
ζαχάρου εἰς κόβην	δρ.	2
βάμματος βανίλλιας.	σταγμ.	30
ἐλαίου ἡδυσώμου	»	5
κόνος ἀγγέλικας.	κόκ.	20

ἀνάμειξον, ποίησον μάζαν, καὶ διαίρσον εἰς τεμάρια μικρὰ ἄφες νὰ ξηρανθῶσι καὶ χρεῖθι διατηρῶν ἐν τῷ στόματι ἐν μέτρῳ οὐ διαλυθῆ αὐτομάτως.

Μαχόμενον κατὰ τῶν ῥιτίδων τοῦ προσώπου.

Λάβε κρησοῦ λευκοῦ	δρ.	2
μέλιτος καθαροῦ	»	4
ὀποῦ (ζωμοῦ) τοῦ βολβοῦ τοῦ κρηνοῦ (μανουσίων) (1)	»	2
ἕδατος ῥόδων	»	6

διάλυσον ἐν πρώτῳν διὰ μετρίῳν πυρὸς τὸν κρηνοῦ. Ἐπειτα χύσας αὐτὸν ἐν ἑθδίῳ πρόσθεσον ὁμοῦ ὅλα τὰ ἄλλα εἶδη, καὶ ἀνακάτωσον καλῶς, μέχρις οὐ πάντα καλῶς ἐνωθῶσι καὶ φύλαξον ἐντός ἀγγείου πηλίνου ἢ ὑαλίνου.

Χρῆσις. Ἀλειψὸν τὸ πρόσωπον τὸ ἐσπέρας ἐν ὥρᾳ ὕπνου καὶ ἄφες οὕτω μέχρι πρωΐας.

(1) Ὁ ὅπος οὗτος ἐλάγεται δι' ἐπιθήσεων τῶν βολβῶν τοῦ κρηνοῦ κρηνοῦ ἢ κρηνοῦ, ἀρθερὰ οὐδέντερον γένους, σημαίνει παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὸ παρ' ἡμῶν καλοῦμενον μανουσί, ἕπερ λατινιστῶν ἰππῆν, τοῦ ὁποῦν δὲ βολβὸς ἔχει κέλυφος ὡς τὸ κρέμμυον. Καλεῖται παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ χεῖριον. Ἐκεῖνο τὸ ἄνθος, ἕπερ ἡμεῖς καλοῦμεν κρηνοῦ αἱ ἀρχαῖοι τὸ ἀνόματον ἴρις. Ἡ ῥίζα τοῦτου ξηρανθεῖσα καὶ καθαρῶς καθαίρεται ῥίζα τῆς ῥίζας φλοροντίνος, ἣν ἔχουσιν οἱ φαρμακοποιοί.

(I.Θ.Π)

Παρακαλοῦνται πάντες οἱ καθυστεροῦντες συνδρομῆς τῆς «Φύσεως» ὅπως εὐκρεστοῦμενοι μᾶς ἀποστείλωσι τὰ χρήματα δι' ἐπιταγῆς ἢ ἄλλου ἀσφαλούς μέσου καὶ τοὺς ἐφοδιάσωμεν διὰ τῆς σχετικῆς ἀποδείξεώς των, διότι εἶναι ἀδίκον νὰ ὑποβαλλόμεθα ἐκαστοτε εἰς ἐνοχλήσεις καὶ δαπάνην ὑπενημέσεων καὶ ἐισπρακτῶν.

ΑΓΓΕΛΙΑ

Une Dame Allemande, parlant aussi français, demande une place chez un Monsieur veuve avec 1 ou 2 enfants.

Renseignements chez Mr Ath. Stinis, Coiffeur Parfumeur 8, rue d'Hermès, Athènes.

ΒΑΣ. Χ. ΡΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΜΠΟΡΟΠΑΡΑΓΓΕΛΙΟΔΟΧΟΣ

ΕΝ ΒΟΛΩ

Γεν. ἀντιπρόσωπος διαφόρων ἑλληνικῶν ἐργαστησίων εἰς ἄπαν τὴν Θεσσαλίαν.

Παρακαταθήκη διαφόρων εἰδῶν τῶν ἐξῆς ἐργαστησίων:

Ἄλτζ. καὶ Παναγ. Σ. Πυρροῦ ἀπὸ Κασμῆρ, ὑφάσματα κτλ.

Γαυροπούλου καὶ Παπαχρήστου, Θεσῶν Ὑψα κατ. Στέφανα καὶ βαπτιστικά, σάπωνες ἀρωματικοὶ καὶ ἐλέφαντος, Ἀρῆλια καὶ νήματα.

Γεωρ. Ζουμπούλακη λουκούμα Σύρον καὶ διάφορα ἄλλα εἶδη.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

Ο ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΡΟΥΣΑΛΗ

ἐν Βόλῳ

Ὁδὸς Δημητριάδος

Καθαρίτης, τάξις, ἐτοιμότης καὶ εὐπρέπεια. Οἱ ἐπιβάται εὐρίσκουσι μεγάλην περιποίησιν καὶ προθυμίαν Ὁ κ. Προύσαλης ἐργασθεὶς ἀπὸ πολλῶν ἐτών εἰς τὰ καλεῖται ξενοδοχεῖα, κατέστη μοναδικὸς εἰς τὸ εἶδος του.

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ ΤΑ "ΟΛΥΜΠΙΑ,

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ,

Πλατεία Μωχάμετ Ἀλῆ

Διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ κ. Σαρ. Τσάκωνα

Κατασκευάζονται τὰ καθαρώτερα καὶ γνωσιώτερα φαγητὰ μὲ ὑλικά πρώτης ποιότητος. Τιμὰι συγκραταταίκα. Τὸ κατὰστάμα λειτουργεῖν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἶναι ἀνεγνωρισμένης φήμης. Ἦδη δὲ διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ κ. Σαράντη Τσάκωνα κατέστη μοναδικὸν εἰς τὸ εἶδος του.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Λάβετε ποτήριον κωνοειδές, ούτινος η διάμετρος εις τὸ ἄνω ἄκρον νὰ ἦναι ὀλίγον μεγαλειτέρα τῆς τοῦ ἀργυροῦ πεντοφράγκου νόμισματος. Θέσατε εις τὸν πυθμένα τοῦ ποτηρίου πεντικοντάλεπτον ἀργυροῦν νόμισμα. ἄνωθι δὲ τούτου τὸ ἀργυροῦν πεντοφράγκον, τὸ ὁποῖον νὰ ἴσταται ὀλίγον κατωτέρα τῶν χειλέων τοῦ ποτηρίου, ὁριζοντίως τιθέμενον ἐν εἰδει καλύμματος, ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῷ κατωτέρῳ ἡμῶν σχήματι.

Τότε δύνασθε νὰ προτινίτε τοῖς φίλοις σας νὰ κάμωσιν, ὥστε νὰ φύγῃ ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ ἐν τῷ πυθμένι τοποθετηθὲν πεντικοντάλεπτον νόμισμα, χωρὶς νὰ ἐγγίξωσι δι' ὕδατος τινος μέσου οὔτε τὸ ποτήριον, οὔτε τὸ πεντοφράγκον νόμισμα, ἀλλ' οὔτε καὶ τὸ πεντικοντάλεπτον.

Διὰ νὰ κατορθωθῇ νὰ ἐξαχθῇ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἀπὸ τῆς θέσεώς του τὸ πεντικοντάλεπτον νόμισμα, ἂ-

νευ τινὸς ὕδατος ἐνῶ μάλιστα εὐρίσκειται πεφικακισμένον ὑπὸ ὄγκον σώματος δεκαπλασίου τοῦ ὕδατος τούτου, ἀρκεῖ μίαν ἰσχυρὰ ἀλλοίωσιν, φαινομενικὴ δύναμις, ἥτις ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἐκτοπίσῃ ὀλίγον τὸ πεντοφράγκον καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ ἀθήσῃ τὸ πεντικοντάλεπτον νόμισμα ἀπὸ τοῦ πυθμένος τοῦ ποτηρίου ἐκτὸς αὐτοῦ.

Φυσίωσθε βιαίως ἐπὶ μιᾶς ὄγκρας τοῦ πεντοφράγκου καὶ τοῦτο ἀμέσως θὰ ταλαντευθῇ περὶ τὴν διὰμέτρον αὐτοῦ, ὥς εὖ σταθῇ καθέτως, ταύτοχροῦς δὲ ὁ ἀέρ, ὃν τὸ φύσημά σας συνεπίεσε ὑπὸ τὸ πεντικοντάλεπτον νόμισμα, ὥσθι τούτο ἐκτὸς τοῦ ποτηρίου καὶ μετὰ τούτου τὸ πεντοφράγκον ἐπανέρχεται εἰς τὴν ὁριζοντίαν αὐτοῦ θέσιν. Φ.Π.

ΑΛΛΗΘΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Β. Σ π ε τ ο ς. Ἐπιστολαὶ ἐλήφθησαν. Ἐνεκα ἰσχυρῶν καὶ ἀσφαλῶν ἰσχυρῶν ἐξέδοσαν φύλλον. Προσεχῶς λαμβάνετε ὅλα καὶ προσχεῖτε.—Ι. Α. Κ ἄ ρ ο ν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Τόμος ἐπιπέσομεν ἔτι εὐχάριστα. Φύλλον ὡς ἀλλοίωσιν ὡς ἐκ περισσοῦ. Θὰ λαμβάνετε δὲ καὶ τῆμον. Συναστῆται τὸ νέον Ἑλληνικὸν λεξικὸν Κωνσταντινου, οὗτινος ἀγγελίαν ὡς ἀποστέλλομεν. Ἐκδέξτε ποίαν κατηγορίαν θέλετε καὶ γράψετε κατ' εἰδέαν.—Ν. Δ. Κ ἄ λ ἄ μ α ς. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Ἀποδέτετε ἐστὴν ταχυδρομικῶς. Ἐκχαριστοῦ.

μεν.—Β. Β. Β ο υ κ ο υ ρ ῖ σ τ ι ο ν. Ἀπορῶμεν ἐπὶ γραφομένους σας Ταχυδρομικῶς ἀπηγγέλαμεν ἐν ἐκτάσει καὶ ἀναμνηστικῶν νεωτέρων σας.—Ε. Μ. Κ ἄ ρ ο ν. Ἐλυπηθῆμεν διὰ γραφομένα σας καὶ διὰ φροντισίμων περὶ ἑλῶν. Ἦουεῖτε. Ἐξέδο κινδύου ἰσχυρῶν Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἀπορῶμεν διὰ βραδύτητα.—Μ. Θ. Η. Τ ἰ μ α ῖ λ ἰ α ν. Ἐξήκοντα φράγκα ἐλήφθησαν καὶ εὐχαριστοῦμεν πολύ. Ταχυδρομικῶς γράφομεν.—Π. Π. Β ἄ θ ὁ Σ ἄ μ ο υ. Δελτίον ἐλήφθη. ἔχει καλῶς. Φύλλον «Φύσεως» καὶ «Ἠθῶν» ὡς ἀποστέλλομεν ἐκ νέου.—Π. Δ. Π ἄ ρ ἰ σ τ ο ς. Ἐπιστολὴ καὶ ἀποδέτετε ἐλήφθησαν. ἔχει καλῶς, διὰ τῶν γραφομένων ἀποτελέσματα.—Χ. Η. Τ ἰ μ ο ν. Ἀ σ κ ἄ η π τ ο ὦ Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Ἦουεῖτε καὶ διὰ τῶν ἀποστέλλεται διαρκῶς.—Σ. Κ. Κ ω ν σ τ α ν τ ῖ ν ο ὦ π ο λ ῖ ν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Προσεχῶς γράφομεν.

Ο ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΙΑΤΡΟΣ

ΜΕΤΑ ΠΟΛΛΩΝ ΣΥΝΤΑΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΩΝ

Α. Δ. ΚΑΛΛΙΒΩΚΑ

Ἰατροῦ, ὕψηλοῦ, ἐν τῷ ἔθν. Πανεπιστημίῳ

Παρέχει τὰ μέσα τῆς ἐν τῷ οἴκῳ θεραπείας, θεραπευτικῆν τῶν νοσημάτων, προφύλαξιν ἀπὸ τῶν ἐπιδημιῶν, οἰκιακὴν ἀντισηψίαν καὶ ὑγιεινὴν, διαιτητικὴν, ὑγιεινὴν τῆς καλλονῆς κτλ.

Τὸ λαμπρὸν τοῦτο βιβλίον καὶ ἀπαραίτητον διὰ πᾶσαν οἰκογένειαν ἐξεδόθη ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ κυρίου Ἀριστ. Γ. Γαλανοῦ βιβλιοπώλου, ὁδὸς Στοδίου, ἀριθ. 57 καὶ τιμᾶται φράγκα 8.

Ἡ Διευθύνεισ τῆς «Φύσεως» ἀναλαμβάνει τὴν ἀποστολὴν του παντὶ ἀποστέλλοντι τὸ τίμημα.

ΚΟΝΙΑΚ

Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΚΑΙ ΣΑ

ΔΙΑΗΤΟΣ—ΒΟΔΟΣ

ΞΕ ΟΙΝΟΥ ΜΟΣΧΑΤΟΥ ΣΤΑΦΥΛΗΣ

Ἰδρωθὴν τῷ 1891.

Ἐξαγωγή χονδρικοῦς.—Πώλησις λιανικοῦς.

Τὸ ἀγνωρισμένον καὶ πεφημισμένον ΚΟΝΙΑΚ τούτου, τυγχάνει ἐξαιρετικῆς καταναλώσεως παρὰ τῷ καλῷ κόσμῳ, ἕνεκα τῆς ἱερίτητος αὐτοῦ ποιότητος, τῆς εὐκέρτου αὐτοῦ ὁσμῆς καὶ γεύσεως καὶ τοῦ ἐξαιρετικαίου αὐτοῦ χρώματος. Ἀπλὴ δοκιμὴ ἀρκεῖ.

ΚΟΝΙΑΚ

ἰδὺ ἀκρῶσινον θεῖον ποτὸν ὁδμᾷ δ' ἠδίστα ἀπὸ κρατῆρος ὁδοδεῖ.

ΚΟΥΤΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΡΑΧΑΝΑ

ΕΝ ΒΟΔΩ

Ὅσφρανθῆτε γευθῆτε ταρπῆτε Τούτ' ἐστὶ τὸ νέκταρ, τούτου Χρῆ παρέχειν πίνειν τοῖσιν ἡμῶν φίλοις.

Τὸ ἐργαστήριον ὑπόκειται ἀμοιβῇ 25000 φρ. εἰς δύτινα ἀνακαλύψῃ, ὅτι ἐν ἵναι ἀγρὸν σταφυλῆς.

Ἐκ τοῦ Τυνησιαίου τῶν Καταστημάτων Ἀνάστη Κωνσταντινου

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ 4ου ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ Β' ΠΕΡΙΟΔΟΥ

ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»

Table with 3 columns: Section Name, Page Number, and Sub-sections. Includes categories like 'Επιστημονικά', 'Φιλολογικά', 'Ανακαλύψεις καὶ ἐφευρέσεις', 'Ιστορικά καὶ χρονολογικά', 'Αστρονομικά καὶ Φυσιολογικά', and 'Αρχαιολογικά'.

Μαλυθκοκόνηδα ἐν Ἰσσοροπίᾳ	208	Ἴππευτρια Μεσαιῶνας	43
Τὸ βοερκόν πυροβόλον	216	Μετὰ τοὺς ἵππικούς ἀγῶνας	44
Τὸ βυτίον καὶ ἡ φιάλη	224	Ὁ Μοζέππας	45
Αἱ ἀκούσαι κινήσεις	232	Ταχυδρόμος κατὰ τὸν Μεσαιῶνα	46
Τὸ μαγικὸν νόμισμα	240	Ἕλλην ταχυδρόμος	47
Προσωπογραφίαι.			
Γεώργιος Σκεντιβέης	36	Κροκόδειλος	52
Ὁ λοχαγὸς Δράβφους	43	Ὁ Μουράτος	54
Γεώργιος Ἀβέρωφ	68	Ὁ Πονιατόδραχης	55
Εὐάστ. Ρουλιώτης	144	Ἐβίσμα ἵππου	55
Ἀπόστολος Μελισσαράτος	173	Τὸ δνετρό μου	55
K. N. Δοῦμπας	190	Νυξ τῆς ἐν Βατερλόψ μάχης	55
Δ. Γ. Παυλίδης	239	Ἀσκήσις ἵππου τοῦ Ναπολέοντος	68
Εἰκόνες διάφοροι.			
Τὸ παιδίον ἠθένησεν ἐκ τρόμου	4	Ἀριστοκρατικὸν ὄχημα	83
Ὁ Νῶε εἰσάγων ἐν τῇ κιβωτῇ αὐτοῦ καὶ ἵππον	5	Ἄραψ ἵππεύς	84
Τὸ ἄτοχμα τοῦ Ἀφζλῶνος	7	Αὐτοκτονία ἵππου	85
Ἄνδρεια Ἀμαζόνες	10	Αἱ τελευταῖαι ἀμαζόνες	92
Ὁ ἀλάτωρ	11	Οἱ λοχῶται τῆς σήμερον	93
Ὁ ἀτυχὴς Νέσπος	11	Ποδηλάτην διὰ πετρελαίου	100
Ἡ εἰδασκαλία τοῦ Ἀγιλλέως	11	Αὐτοκίνητον ἐκ ἀτμοῦ τοῦ Gignot	108
Οἱ Κένταυροι καὶ αἱ Λαπίθαι	12	Λεωφορικὸν αὐτοκίνητον τοῦ Gurney	109
Τὸ αὐτοκίνητον	13	Αὐτοκίνητον γεωργικὸν μηχανήμα	110
Γεῦμα Κενταύρου	13	Αὐτοκίνητον τοῦ Jouann	110
Ὁ Πήγασος	17	Αὐτοκίνητον λεωφορικὸν τοῦ Ἀνδέρσων	117
Ὁ Περσεύς	19	Διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀνθέων	117
Τὸ ἄρμα τοῦ Φερκῆ	20	Αὐτοκίνητον πυροβόλον μετὰ τῶν ἀνδρῶν	126
Ὁ Βουκέφαλος καὶ ὁ μάγας Ἀλέξανδρος	21	Αὐτοκίνητος Βόμβα	127
Αὐτοθυσία Κουρτίου	26	Ἐλαφρὸν πυροβολικόν	130
Ὁ Βιργεντιρόζ	27	Τὰ μέλλοντα αὐτοκίνητα	132
Ὁ ἵππος incitatus ὕπατος	28	Αὐτοκίνητον μαθητῶν	133
Ὁ Ἅγιος Γεώργιος	29	Ἀριστοκρατικὸν αὐτοκίνητον	133
Ὁ μισθῶς μονόκερος	30	Ἐξάσκησης τοῦ ἵππου	140
Μεταμορφώσεις τῶν ἐκ πάπανος φυσολίδων	31	Τὰ καρρῶτα τοῦ ἵππου	141
Ὁ Πολυδάκτυλος Ἴππος τοῦ Καίσαρος	32	Ἀποθίσις τοῦ ἵππου	142
Ὁ Μωάμεθ ἐκ Μίκκας εἰς Μίδιναν	36	Τὸ Ζοάννεσβεργ (πλατεῖα Ἀγορᾶς)	180
Ὁ Πακολέττος	36	Ὁ Βασιλεὺς τῶν ἀδαμάντων Σέσιλ-Ράδς	181
Ὁ ἱππόκριφος	37	Ὅτε ἡ θεία μου ἠγέρθη ἀποτόμως	197
Ἰωάννα δ' Ἄρχ	38	Ἐγερθεῖσα εἶδον τὰς σελίδας τῆς βιβλίου	197
Αἱ χάριτες κοσμοῦσαι τὸν ἵππον	39	Ἡ Παυλίνα εἶδε σχῆμα λευκόν	204
		Θαλάσσιον ποδήλατον	212
		Ὁ Δάντης ἐν τῇ Ἄδῃ	220
		Μηχανικὸν πτηνὸν τοῦ Ἄδερ	220
		Τὸ ἀερίπτερον ὡς φαντάζονται αὐτὸ οἱ ἐφευρέται	221
		Κλάδος κακάου	233
		Καρπὸς καὶ σπόροι κακάου	239